

Załącznik Nr 2
do sprawozdania opisowego
za 2023 rok

**ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
I EFEKTÓW PRACY MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W RUDZIE ŚLĄSKIEJ - ORGANIZATORA
PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA ROK 2023 ORAZ
ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU
PIECZY ZASTĘPCZEJ**

RUDA ŚLĄSKA, Marzec 2024 R.

Spis treści

- I. Wstęp.
- II. Zadania własne powiatu z zakresu wspierania rodziny - art. 180 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- III. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej - art. 76 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- IV. Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej za 2023 rok.
- V. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

I. Wstęp.

Rok 2023 był trzecim rokiem realizacji „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2021-2023”.

Zauważono, że wzrasta wielopropblemowość zarówno w rodzinach naturalnych jak i zastępczych. Obserwuje się niewydolność systemu rodzinnego czego konsekwencją jest konieczność zabezpieczania coraz większej liczby dzieci w systemie pieczy zastępczej.

Założenia i realizacja Programu poprzez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej wielokrotnie pomagały wyjść z trudnej sytuacji rodzinom zastępczym oraz przewyciężyć narastające problemy.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej realizował również zadania dotyczące wsparcia rodzin przybywających z terenu działań wojennych, poprzez udzielanie poradnictwa dotyczącego ustanowienia opiekuna tymczasowego, a także wizyt w środowisku i pomocy obywatelom Ukrainy w załatwianiu spraw urzędowych.

II. Zadania własne powiatu z zakresu systemu pieczy zastępczej określa art. 180 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy:

- opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych,
- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym,
- organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa,
- powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich,
- prowadzenie rejestru danych o których mowa w art. 46 ustawy,
- kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka,
- finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych,

interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

- finansowanie pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- finansowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
- sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy,
- przekazywanie do Biura Informacji Gospodarczej informacji o której mowa w art. 193 ust. 8.

III. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej określa art. 76 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,
- zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych,
- organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi,
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie

psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę,

- przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,
- przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

IV. Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej za 2023 rok.

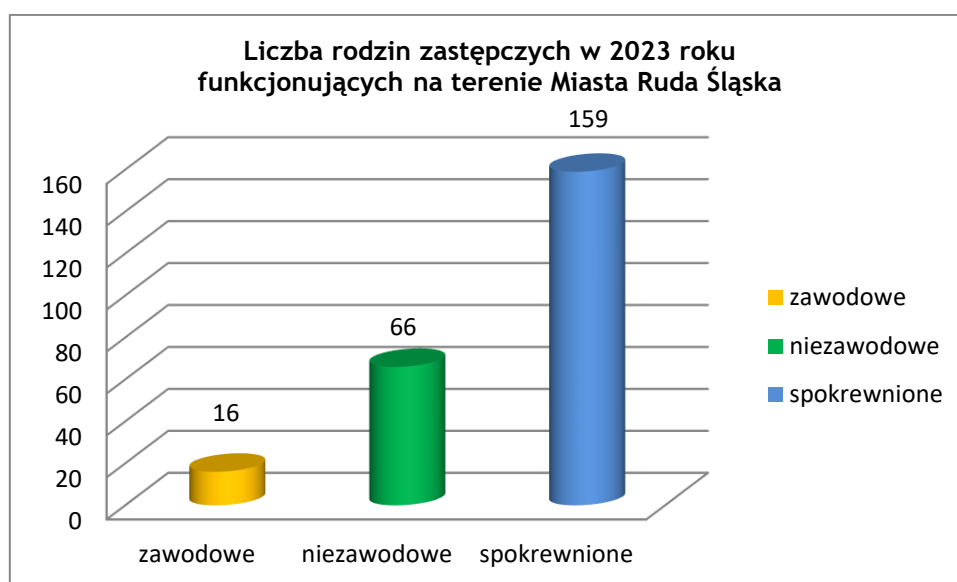
Zgodnie z art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej”.

W roku 2023 koncentrowano się na realizacji projektów zawartych w „Programie rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2021-2023” zgodnie z Uchwałą NR PR.0007.2.2021 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 21.01.2021 r.

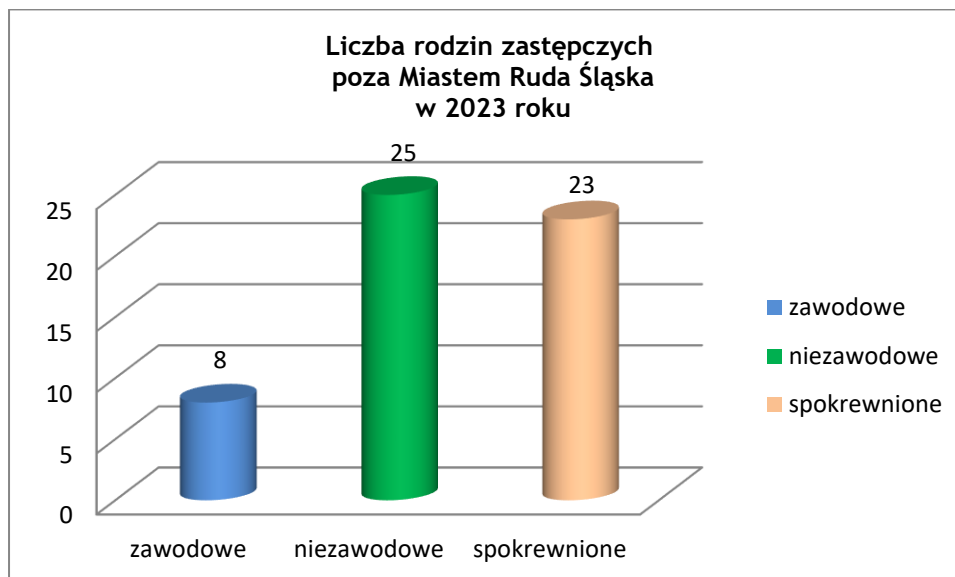
Rodzinna piecza zastępcza

Na terenie Miasta Ruda Śląska w 2023 roku funkcjonowały **243** rodziny zastępcze, w tym **159** spokrewnionych, **66** niezawodowych i **16** zawodowych oraz **2** rodzinne domy dziecka. Powstały 32 nowe rodziny zastępcze, rozwiązano 17 rodzin spokrewnionych, 7 rodzin niezawodowych i 1 rodzinny dom dziecka.

W okresie sprawozdawczym, zgodnie z planem limitów zawartym w powyższym Programie, powstała jedna rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna.

Natomiast poza powiatem funkcjonowało **56** rodzin, w tym **23** spokrewnione, **25** niezawodowych oraz **8** zawodowych, w których wychowywało się **90** dzieci z terenu naszego Miasta.

Instytucjonalna piecza zastępcza

Dane statystyczne dotyczące instytucjonalnej pieczy zastępczej przedstawiają się następująco. Placówki opiekuńczo - wychowawcze, w których w 2023 roku przebywały dzieci z Miasta Ruda Śląska:

- a) prowadzone przez powiat:
 - **5** socjalizacyjnych - **64** dzieci - placówki te realizują również zadania z zakresu interwencji,
 - **3** typu rodzinnego (Rodzinne Domy Dziecka) - **30** dzieci,
- b) na zlecenie powiatu - **2** placówki socjalizacyjne - **33** dzieci,
- c) poza powiatem **10** placówek (dzieci umieszczane na podstawie porozumień/umów cywilno-prawnych zawieranych między powiatami) - **15** dzieci.

W 2023 roku w przestrzeni pieczy zastępczej przebywało łącznie **704** dzieci w tym:

- **447** dzieci w rodzinach zastępczych na terenie Miasta,
- **90** dzieci w rodzinach zastępczych poza Miastem,
- **152** dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta,
- **15** dzieci w placówkach poza Miastem.

W roku sprawozdawczym umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej 57 dzieci. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, współpracował z podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w szczególności z:

- pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny dysponującymi wiedzą w zakresie funkcjonowania rodziców naturalnych dzieci umieszczonych w pieczy,
- Sądem Rejonowym oraz kuratorami,
- placówkami oświatowymi,
- służbą zdrowia,
- organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie Miasta m.in. Stowarzyszeniem na Rzecz Pomocy Dziecku i Młodzieży „Pomocni”, Fundacją Aktywni My,
- instytucjami kościelnymi.

W ramach popularyzacji idei rodzicielstwa zastępczego:

- zamieszczono na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej informacje dotyczące naboru do pełnienia funkcji rodziców zastępczych, szkoleń, procesu kwalifikacji. Prowadzono rozmowy z już ustanowionymi rodzinami zastępczymi w celu pozyskania szerszej liczby chętnych osób do pełnienia funkcji,
- przeprowadzono kampanię społeczną dotyczącą pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze pn. „Postaw na swoje DNA: Dom-Nadzieja-Akceptacja”. W tej kampanii zakupiono 3 rollapy i 50 plakatów, które były wystawiane w różnych instytucjach w Mieście m.in.: bibliotekach miejskich, domach kultury, w Urzędzie Miasta, poradniach rodzinnych, siłowniach, w szpitalu,
- w drugim półroczu 2023 roku przeprowadzono kolejną kampanię obejmującą akcje informacyjną opartą na plakatach. Plakaty były rozwieszane w różnych instytucjach na terenie Miasta, udostępnione w mediach społecznościowych i stronach internetowych,
- z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego przygotowano i rozesłano życzenia, zorganizowano Festynu dla Rodzin Zastępczych pod hasłem „Żyj kolorowo, zdrowo i wesoło”,
- przygotowano i wręczono dyplomy dla 21 rodzin pomocowych za owocną współpracę na rzecz 37 dzieci z rodzin zastępczych za przejęcie opieki w czasie urlopów rodzin zawodowych,
- pracownicy Działu brali udział w VI Charytatywnej wystawie Owczarków Niemieckich podczas której propagowali ideę rodzicielstwa zastępczego.

W roku 2023 roku w Dziale Pieczy Zastępczej odbyła się dwie edycje szkolenia podstawowego dla rodzin zastępczych oraz jedna edycja szkolenia podstawowego w trybie indywidualnym.

Szkolenie Rodzin Zastępczych

czas trwania: I grupa 08.02.2023 - 18.05.2023 rok

II grupa 13.09.2023 - 13.12.2023 rok

III grupa 20.12.2023 - 16.01.2024 rok -tryb indywidualny

liczba spotkań: każda grupa po 13 spotkań

łączna liczba uczestników: 41, w tym 10 małżeństw

ukończyło: 31 osób, w tym 7 małżeństw

Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych „Cafe RZ”

czas trwania: ostatni czwartek miesiąca w godzinach 12.00-14.00

liczba spotkań: 10

Szkoła dla Rodziców i Wychowawców

czas trwania: 11.10.2023 - 07.02.2024 rok

liczba spotkań: 4

liczba uczestników: 6, ukończyło: 5

W roku 2023 - 120 osób (tj. 66 osób z 62 rodzin oraz 54 osoby indywidualnie) podjęło kontakt z psychologami. Wykonano 588 usług psychologicznych. Do najczęściej zgłaszanych problemów należały problemy wychowawcze i problemy emocjonalne dziecka.

Usługi psychologiczne to: terapia (344), konsultacja (94), diagnoza (86), poradnictwo (16), szkolenie rodzin zastępczych (41), prowadzenie grup (14), działania interwencyjne (5).

Zgłaszane problemy to: problemy emocjonalne dziecka, problemy wychowawcze, alkoholowy zespół płodowy (FAS), wykorzystanie seksualne, problemy rodzinne.

Proces kwalifikowania kandydatów na rodziców zastępczych przedstawia się następująco:

- odbyło się w 2023 roku 9 kwalifikacji wstępnych i 7 kwalifikacji ostatecznych dla kandydatów na rodziców zastępczych,
- zgłosiły się 4 rodziny chętne do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. Koordynator i psycholog sporządzili opinie na temat kandydatów. Kandydaci zostali skierowani na szkolenie dla rodzin zastępczych i odbyli staż,
- 2 funkcjonujące rodziny zastępcze spokrewnione otrzymały kwalifikacje na rodzinę zastępczą niezawodową w celu przyjęcia niespokrewnionego dziecka,
- jedna placówka opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego została przekwalifikowana w rodzinny dom dziecka,
- w zakresie opiniowania kandydatów na rodziny zastępcze z zalecenia sądu koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzili 35 konsultacji osobistych i 85 telefonicznych z kandydatami. Sporządzono 52 opinie koordynatorskich,

- przeprowadzono diagnozę psychologiczną **41** rodzin (55 osób) pod kątem oceny ich motywacji i predyspozycji wychowawczych, sporządzono **59** opinii psychologicznych o kandydatach dla sądu,
- psycholodzy przeprowadzili rebadania **16** rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych (27 osób) oraz **3** konsultacje z kandydatem na opiekuna w zawodowych rodzinach zastępczych. Łącznie sporządzono **23** opinii z powyższych działań,
- sporządzono **79** opinii o rodzinach zastępczych w związku z umieszczeniem większej liczby dzieci, podejmowaniem dodatkowego zatrudnienia oraz przekwalifikowaniem rodzin zastępczych.

Inne działania w zakresie pieczy zastępczej podejmowane przez pracowników organizatora:

- okresowe oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych wraz z planami pomocy dziecku: **1120**,
- liczba przeprowadzonych ocen rodzin zastępczych: **93**,
- liczba pism służących pozyskaniu informacji na temat sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej: **582**,
- ilość sprawozdań do sądu o całokształcie sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej: **547**,
- udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w Rodzinnych Domach Dziecka oraz w Placówkach Socjalizacyjnych: **149**,
- ilość obsługiwanych widzeń rodzin naturalnych z rodzinami zastępczymi: **173** godzinne widzenia,
- zebranie z rodzinami zastępczymi,
- koordynatorzy wykonali **4042** konsultacje z klientami. Odbęto się **1651** wizyt pracowników w miejscu zamieszkania,
- po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej przekazywano niezwłocznie rodzinom zastępczym informacje o stanie zdrowia dziecka, niezbędną dokumentację medyczną oraz udzielano pomocy w dotarciu do odpowiednich specjalistów,
- kierowano do skorzystania z bezpłatnej porady prawnej w punktach na terenie Miasta, **21** rodzin zastępczych skorzystało z tej formy wsparcia.

Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej uczestniczyli w **43** interwencjach:

- zabezpieczenie interwencyjne dziecka w pieczy zastępczej **7** razy (**11** zabezpieczonych dzieci),
- realizację postanowień Sądu Rejonowego dotyczących zabezpieczenia dzieci **37** razy (**55** zabezpieczonych dzieci).

Ponadto 43 razy koordynowano działania interwencyjne, które polegały na rozmowach

telefonicznych z interwentami, pracownikami instytucji, sporządzaniu i przekazywaniu pism na rzecz zabezpieczonych dzieci.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej w ramach koordynowania procesu adopcyjnego dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych, współpracuje z Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym, Ośrodkiem Adopcyjnym Szansa w Bytomiu.

W 2023 roku **34** dzieci zostało zgłoszonych do adopcji, wobec **12** dzieci proces adopcyjny został ukończony.

W 2023 roku w ramach współpracy pomiędzy pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny oraz koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej **33** dzieci powróciło do rodzin naturalnych (w tym: 21 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej, 11 dzieci z instytucjonalnej pieczy zastępczej).

W roku 2023 uruchomiono **21** rodzin pomocowych dla **37** dzieci. Dzięki podjętym działaniom rodziny zastępcze zawodowe miały możliwość skorzystania z zaplanowanego wypoczynku przewidzianego w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W trakcie realizacji programów usamodzielnienia, dostrzegalna jest wyraźna potrzeba pracy z młodymi ludźmi rozpoczynającymi samodzielne życie. Istotne jest wspieranie ich w rozwiązywaniu pojawiających się problemów, stworzenie okazji do dzielenia się doświadczeniami.

Usamodzielniani wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą, stosownie do zapisów ww. ustawy mogą otrzymać pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie oraz pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.

W okresie oczekiwania wychowanka na mieszkanie z zasobów Miasta istnieje możliwość pobytu w mieszkaniach chronionych/treningowe. W 2023 roku, z tej formy schronienia skorzystało **17** usamodzielnianych wychowanków w tym **5** kobiet i **12** mężczyzn.

Pracownicy socjalni **294** razy monitorowali sytuację usamodzielnianych wychowanków w mieszkaniach chronionych/treningowych, spisali **334** Indywidualne Programy Usamodzielnienia, przesłali **52** IPU zgodnie z właściwością miejscową, sporządzili **166** wniosków o pomoc zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dla usamodzielnianych wychowanków, przesłali **16** takich wniosków zgodnie z właściwością miejscową, przeprowadzili **1180** konsultacji z usamodzielnianymi i rodzicami zastępczymi oraz **291** wizyt w środowisku, przeprowadzili **36** wywiadów środowiskowych z usamodzielnianymi wychowankami.

W 2023 roku do psychologów Działu Pieczy Zastępczej MOPS w Rudzie Śląskiej zgłosiło się 16 usamodzielnianych wychowanków. Wykonano dla nich 144 usługi psychologiczne, w tym 7 konsultacji psychologicznych, 123 sesji terapii indywidualnych, 14 sesji terapii wspierającej.

W okresie sprawozdawczym zaktualizowano rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Ponadto rodziny zastępcze przedstawiały zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz zaświadczenie z rejestru sprawców przestępstw na tle seksualnym. Zgodnie z ustaleniami do Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej każdego ostatniego dnia miesiąca zostaje przesłana aktualizacja rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Finansowanie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku 2023 przedstawia się następująco:

Ilość dzieci z rodzin zastępczych z terenu Miasta Ruda Śląska, na które w okresie sprawozdawczym były wypłacane środki finansowe

Rodzina	<i>Ilość rodzin</i>	<i>Ilość dzieci</i>
rodziny zastępcze spokrewnione	159	211
rodziny zastępcze niezawodowe	66	85
rodziny zastępcze zawodowe	18	151
rodziny pomocowe	21	37
Razem:	264	484

Ilość dzieci z rodzin zastępczych poza terenem Rudy Śląskiej, na które w okresie sprawozdawczym były wypłacane środki finansowe

Rodzina	<i>Ilość rodzin</i>	<i>Ilość dzieci</i>
rodziny zastępcze spokrewnione	23	34
rodziny zastępcze niezawodowe	25	38
rodziny zastępcze zawodowe	8	18
Razem:	56	90

Udzielone świadczenia dla rodzin zastępczych

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
1. Rodziny na terenie Miasta Ruda Śląska	4 904	4 408 321,05
2. Rodziny poza Miastem Ruda Śląska	960	1 203 023,11

Wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla zawodowych rodzin zastępczych, rodzin pomocowych oraz osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i pracach gospodarskich

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
Rodziny zastępcze zawodowe, rodziny pomocowe, osoby do pomocy	404	1 054 189,27

Placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadzone przez Miasto / na zlecenie Miasta Ruda Śląska - ilość dzieci umieszczonych w 2023 roku

	<i>Ilość dzieci przebywająca w ciągu roku</i>
Prowadzone przez Miasto Ruda Śląska	
Rodzinny Dom Dziecka Nr 1	12
Rodzinny Dom Dziecka Nr 2	10
Rodzinny Dom Dziecka Nr 3	8
Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych: (W strukturze Centrum znajdują się 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych)	89
Łącznie	119
Prowadzone na zlecenie Miasta Ruda Śląska:	
Ośrodek Święta Elżbieta - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1 typu socjalizacyjnego:	17
Ośrodek Święta Elżbieta - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2 typu socjalizacyjnego:	16
Łącznie	33
Razem	152

Placówki opiekuńczo-wychowawcze poza powiatem. Dzieci umieszczone na podstawie porozumień (umów cywilno-prawnych) zawieranych pomiędzy powiatami

<i>Placówka</i>	<i>Ilość dzieci przebywająca w ciągu roku</i>
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Mysłowicach	2
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Kędzierzynie Koźlu;	2
Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna Kazimiera Wielka	1
Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Gliwicach	1
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Nieskurzowie Nowym	2
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 5 w Piekarach Śląskich	1
Dom Dziecka im. D. Savio w Sarnowie	2
Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży w Zabrze	1
Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 2 w Chorzowie	1
Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 5 w Chorzowie	2
Razem	15

Środki ponoszone na pokrycie kosztów pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej

<i>Placówka</i>	<i>Wydatki</i>
a) Rodzinne Domy Dziecka (zryczałtowana kwota na utrzymanie dziecka):	277 187,96
b) Ośrodek Święta Elżbieta Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1	761 600,00
c) Ośrodek Święta Elżbieta Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2	761 600,00
d) Placówki poza powiatem (porozumienia)	1 108 888,58

Usamodzielniani wychowankowie z rodzinnej pieczy zastępczej, którzy pobierali w okresie sprawozdawczym świadczenia - **68 osoby**.

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
Usamodzielniani wychowankowie z rodzinnej pieczy zastępczej:	433	400 837,35

Usamodzielniani wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej, którzy pobierali w okresie sprawozdawczym świadczenia - **38 osób**.

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
Usamodzielniani wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej	254	243 278,62

Koszt szkolenia, dla rodzin zastępczych i kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i spokrewnione, w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wyniósł w 2023

roku **7 286,52** zł. Szkolenia dla rodzin zastępczych i dla kandydatów na rodziny zastępcze organizowane są bezpłatnie.

W związku z § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 grudnia 2012r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, gmina, powiat oraz samorząd województwa mają obowiązek składania wojewodzie sprawozdania z wykonywania zadań w okresie:

- a) od dnia 01 stycznia do dnia 30 czerwca - w terminie do dnia 31 lipca danego roku,
 - b) od dnia 01 lipca do dnia 31 grudnia - w terminie do dnia 31 stycznia roku następnego.
- Sprawozdania zostały złożone w terminie.

Zgodnie z art. 176 pkt. 8 w odniesieniu do art. 193 ust. 8 należy przekazywać informację do Biura Informacji Gospodarczej o powstałych zaległościach z tytułów nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy za okres dłuższy niż 12 miesięcy. W 2023 roku **626** osób zobowiązanych do ponoszenia ww. opłaty zostało zgłoszonych do Biura Informacji Gospodarczej.

V. Potrzeby związane z realizacją zadań w zakresie pieczy zastępczej.

1. Rozwijanie rodzinnych form pieczy zastępczej poprzez:
 - promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej,
 - tworzenie nowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w szczególności rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego,
 - dalszy rozwój wspierania pieczy zastępczej poprzez zwiększenie liczby zatrudnionych koordynatorów pieczy zastępczej oraz psychologów w celu wspierania ustanowionych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka poprzez doskonalenie systemu pomocy specjalistycznej: pedagogicznej i psychologicznej udzielanej rodzinom zastępczym,
 - utrzymanie na dotychczasowym poziomie systemu szkoleń i kursów przygotowawczych dla kandydatów na rodziny zastępcze,
 - bieżące informowanie rodzin zastępczych o projektach organizowanych przez inne instytucje dotyczące rodzicielstwa zastępczego,
 - zwrócenie szczególnej uwagi na przeciwdziałanie problemom wychowawczym w rodzinach zastępczych poprzez zintensyfikowanie pomocy specjalistycznej, a także wsparcie rodzin pomocowych.
2. Rozwój systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej w procesie opieki i wychowania dzieci poprzez prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych przez Miasto Ruda Śląska.
3. Wspieranie procesu usamodzielniania pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych m.in. poprzez:
 - pomoc w zapewnieniu pełnoletnim wychowankom odpowiednich warunków mieszkaniowych sprzyjających zdobywaniu umiejętności życiowych koniecznych do samodzielnego funkcjonowania,
 - wspieranie młodych dorosłych w pozyskiwaniu lokali mieszkalnych z zasobów Miasta,
 - stworzenie warunków do aktywizacji społecznej i zawodowej,
 - udzielanie pomocy specjalistycznej,
 - udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej,
 - udzielanie pomocy w formie pomocy finansowej.

4. Podnoszenie jakości świadczonych usług w zakresie pieczy zastępczej poprzez udział w specjalistycznych szkoleniach kadry Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.
5. Rozwijanie współpracy z sektorem NGO w celu budowy systemu wsparcia pieczy zastępczej oraz wspólne realizowanie działań w ramach projektów dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych.
6. Współdziałanie z placówkami edukacyjnymi w sektorze państwowym i prywatnym poprzez poszukiwanie oferty dodatkowych zajęć wyrównawczych dla dzieci z rodzin zastępczych.

Pieczą zastępczą to zadanie, które w dzisiejszych czasach, przy ogromnym zapotrzebowaniu na zabezpieczenie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, problemach wychowawczych z dziećmi i młodzieżą i ciągle niewystarczających środkach, w głównej mierze opartych na budżetach samorządów, stanowi jedno z największych wyzwań dla służb odpowiedzialnych za jej wykonywanie.

Należy zauważyć, że skuteczne na miarę możliwości Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizowanie tego zadania jest możliwe tylko dzięki wykwalifikowanej kadrze, jak i bezwzględnemu oddaniu się tej pracy.

Niezbędne jest zapewnienie finansowania i odpowiedniego przedstawienia w mediach tego bardzo ważnego i niezbędnego działania.